

วิชา ภาษาไทย

ม. ต้น ตอนที่ 16

เรื่อง โวหารภาพพจน์

โดย อ.กอล์ฟ วรรณ อนันตวงษ์

สามารถรับชม รายการสอนศาสตร์ ได้ทาง
ทรูปลูกปัญญา TrueVisions 37 | HD 111 | PSI 188
www.trueplookpanya.com/tv : sonsart

โครงการภาพยนตร์

โทรทัศน์ภาพจอ :

1. อุบัติ

---

2. อุปลักษณะ

- เธอสวยราวกับนางฟ้า
- ทหารเป็นริ้วของชาติ
- ความรู้คู่เปรียบด้วย
สุจริตคือเกราะบัง
ปัญญาประดุจตั้ง
กুমสตีต่างโล่ป้อง

- เธอคือนางฟ้าจำแลง
- ครูคือเรือจ้าง
กำลัง กายเฮ
ศาสตร์พ้อง
อาวุธ
อาจแกล้วกลางสนาม

3. บุคคลวัต

- ทะเลบัว

- น้ำชะหีนรินรินหลากไหล

สรรพสัตว์พอพื้ก็อวดว้าย

- แอรรวญคราง

ไม่หลับเลยชั่วฟ้าดินทวย

สลายซากเป็นกากพงธุลี

4. สัญลักษณ์

- .....
- นักยักยัดที่ฟิลิปปินส์
  - เพราะมีวहांงเก้าอี้จึงไม่ยอมวางแพนงานใหม่ ๆ ที่เสี่ยงต่อความผิดพลาด

- ราชสีห์   สัญลักษณ์แทน .....

- หงส์   เป็นสัญลักษณ์แทน .....

- สุนัขจิ้งจอก   เป็นสัญลักษณ์แทน .....

- ลา   เป็นสัญลักษณ์แทน .....

- พิ้ง มด   เป็นสัญลักษณ์แทน .....

5. อธิพจน์-อติพจน์ .....

- การบินไทยรักคุณเท่าฟ้า
- เสียงเท่าฟ้า หน้าเท่ากลอง
- ตราบขุนคิริขันธ์
รักบ่หายตราบหาย
สุริยจันทร์ขจาย
ไฟแล่นล้างสีหล้า

- ร้อนแทบสุก
- ขาดสลาย แลแม่
หกฟ้า
จากโลก ไปฤา
ห่อนล้างอาลัย

6. ปฏิพากย์ .....

- เธอคือนักบุญใจบาป
- ฉันอยู่ในความมืดที่สว่างสดใส

พิจารณาواهرภาพพจน์ต่อไปนี้

....1. ลมหนาวเริ่มล่องมาจากฟ้าแล้ว   พรหมจบแพ้วเจ้าพระยาโรยฟ้าพิน
คลื่นคลื่นเกลียวแก้วม้วนกับนวลจันทร์   กระซิบสิ่งชานกระเซ็นเป็นล่านำ ”

....2. อนิจจาน่าเสียดาย   ฉันทำชีวิตทนายครึ่งหนึ่ง
ส่วนที่สูญนั้นลึกซึ้ง   มีน้ำพิ่งบุหงาลดาวัลย์ ”

....3. ปลาบู่หอยร้องเพลง   วังเวงจักรวาลหวาดไหว
เสียงดวงดาวพีรีพีไร   ล่านำร่ำมารินริน ”

....4. เห็นแก้วแวววับที่จับจืด
เมื่อไม่เอี่ยมจะไต่อย่างไรมี

....5. น้ำตาแม่ตกริน
อาจลวกใจลูกเลียน

....6. ทะเลเรียกเพรียกหาเวลาเช้า
ทะเลอ่อนวอนว่าทุกเวลา

โยไม่คิดอาจเอี่ยมให้เต็มที่
อัญมณีหรือจะโลดไปถึงมือ ”

หยาดหนึ่ง
โล่งล้านเลื่อนทะนง ”

ทะเลฟ้าครวญคร่ำครวญพร่ำหา
ทะเลล้ารินทศหมดกำลัง ”

....7. คุณแม่หนาหนักเพียง

คุณบิตร ตุจอา

คุณพี่ฟ่างศิขรา

คุณพระอาจารย์อ่าง

พสุธา

กาศกวาง

เมรุมาศ

อาจสู้อาคร ”

....8. ก้อยกุงปรุงประทัน
รสทิพย์หีบมาไปรย

วางถึงลิ้นตั้นแต่โดย
ฤจะเปรียบเทียบทันขวัญ ”

....9. ความรักเจ้าข้างเมตตาข้าน้อยด้วยอย่างทรมานข้าน้อยเลย

....10. ลมหนาวพัดอ้าวจนหนาวเหน็บเจ็บกระดูก

แบบทดสอบ โวหารภาพพจน์

1. กาลองว่าหงส์จึงหลงด้วยลายยิ้ม

ตั้งรักถิ่นมัจฉาจันทร์ไม่คลาตคลา

ช่างแปลกล้อมท่วงที่ตี

หนักหนา

ครั้นลับตาฟุ้งหงส์ก็ลง

โคลน

กลอนบทนี้ประกอบด้วยโวหารภาพพจน์ใด

1. อุปมา สัญลักษณ์

3. อุปมา ปรพากษ์

2. อุปมา อุปลักษณ์

4. อุปมา สัทพจน์

2. ข้อใดจัดเป็นโศกนาฏกรรม

1. วันนี้นำพรเสื้อแดงของแดงกล้า	ห้ามทุ่งหญ้าป่าเขาอย่างเหงาหงอย
2. เป็นชายหมื่นชายต้องอายุคน	จ่าจอนจ่าจากอาลัยลาญ
3. บุญร่วมบาปจ่าร้าง	บุรุษร้างเรียมไกล
4. เสียงพัวพัวตัวเมียเกี่ยวโยนกาย	เห็นคนอายุอึ้งแอบคนยาง

3. “ลางสิงสิงลอตไม้

แลลูกสิงลงเซิง

สิงลมโล่ลมตึง

แลลูกสิงลางไหล่

ลางสิง

ลูกไม้

สิงโลต หนึนา

ลอตเลี้ยวลางสิง”

จากคำประพันธ์ข้างต้น ไม่มี สืลาการประพันธ์ในต้นใด

1. เลียนเสียงธรรมชาติ

2. จินตภาพด้านการเคลื่อนไหว

3. เล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ

4. มีการเล่นเสียงคำพ้องเสียง

4. ข้อใดมีรสวรรณคดี ต่างจาก ข้ออื่น

1. “ดูดวงเดือนเหมือนเชื้อรื้อเพอญุ ระกำเกินที่จะเก็บประกอบกลอน
จนไก่อ้อนเดือนขึ้นสนั่นแก้ว   ดูกว่าแว่วหวาดหมายว่าสายสมร ”
2. “ถึงบางพឹងน้ำพึงลงตลิ่ง   โอ่ช่างจริงเหมือนเขานิจจาเอ๋ย
พียงจากดวงใจมาไกลเชย   โอ่อกเอ๋ยแทบพึงเหมือนพึงชล ”

3. “มณฑปน้อยสวมรอยพระบาทนั้น ล้วนสุวรรณแจ่มแจ้งแสงอร่าม
เพดานตาตลาดล้วนกระเจกงาม พระเพลิงพรางพรางพราง
สว่างพราย”

4. “แตรอ่อนเวียนเจียนวายุเชืวิทพี จึงได้ศรีสาวภาคย์มาแนบข้าง
เจ้าเคื่องแค้นตัดสวาทขาดระวาง จนแรมร้างออกมาราวอรัญวา”

5. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์แตกต่างจากข้ออื่น

1. น้ำตาลล่อต้ออกเห็นนกเรียง

เหมือนเรียงมเคียงร่วมคู่เมื่ออยู่เรือน

2. ตูหย้าเรือนหาเหมือนอย่างไทยไม่

หลังคาใหญ่พื้นเล็กเป็นโลงพี

3. เห็นรอกหักเหมือนหนึ่งรักพีธอร่า

แต่รอกாரังทุกขมาตามทาง

4. เห็นเทพีมีหนามลงราน้ำ

เปรียบเหมือนคำคนพูดไม่อ่อนหวาน

6. เจ้าเอยเจ้าฟ้า

ตั้งมณิลำคำของข้าไท

สมเป็นศรีบุรีรัตนมนัสนบ

เป็นหน่อเนื้อจักรีวงศ์พระทรงธรรม เป็นมิ่งขวัญประจำใจไทยทั้งเมือง

คำประพันธ์นี้ไม่มีปรากฏภาพพจน์ชนิดใด

1. สัญลักษณ์

3. อุปมา

ประตุงตั้งรัตนอันสดใส

ตั้งดวงใจพระจอมบาทราชราชันย์

เกกิงพระเกียรติขจรจบภพสวรรค์

2. อุปลักษณ์

4. สัทพจน์

7. “ห้ามกระสอบกรอบเกรบกระไกรกริก

กะโปเลเชือกร้อยขึ้นห้อยท้าย

คำประพันธ์บทนี้ ไม่ปรากฏ ลักษณะใด

1. เล่นสัมผัส

3. เล่นคำ

กลักพริกพลิกเพลง

ตะแคงหงาย

เมื่อยามร้ายตุงามกว่า

ชามตีน”

2. เล่นเสียง

4. เลียนเสียง

8. คำประพันธ์ข้อใดมีครบทั้งเล่นอุปมา เล่นคำ และเล่นสัมผัสอักษร

1. เสียงโกลนกระทบแพงข้างม้า	ตั้งว่าเสียงพยูอิงอล
2. ตรีสพลาบอย่างเยื้องยุรยาตร	องอาจตั้งไกรสรสีห์
3. แลแล้วอนิจจาความรัก	พึงประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
4. จากพรากจับจากจ่านรรจา	เหมือนจากนางสการะวาตี

9. ข้อใดมีโวหารภาพพจน์แบบอุปลักษณ์

1. หวังเป็นเทือกทองรองบาท	พระผู้วงศ์ทวารอันปราภ
2. กุไม่ครั้นคร้ามขามใคร	จะหักให้เป็นภัสรมธุลีสง
3. กระบี่ต่อกกระบี่ต่อกกระทบ	เป็นประกายกลุ่มกลบกันไปมา
4. อันระเด่นมนตรีกุเรป็น	ก็ขัดข้องเคืองกันเป็นข้อใหญ่

10. การพรรณนาในข้อใดมีโวหารภาพพจน์แบบ “ อธิพจน์ ” (การกล่าวเกินความจริง)

1. “ ตายระดับทับกันตั้งฟอนฟาง
กองหลังประดังหมุนขึ้นไป

เลือดนองท้องช้างเหลวไหล
ตัวนายไล่ไพร่เข้าบุกบัน ”

2. “ บ้างเทกึ่งไถข้าวเขนงป็น
ที่ถูกป็นป่วยขาละล้าละลึง

รื้อตื่นเสียงเพื่อนกันข้างหลัง
อุตสำหรับคลานเซว้งชุกไป ”

3. “ ว่างพลางทางถอดกริชกราย   เยื้องย้ายร่ายรำบิดพัน
    ถวัถพระหัตถ์ตรีสรเรียกกระตุพลัน   พระท่าที่เยี่ยหยันไพร ”
4. “ ใ้นางเกิดในปทุมมา   สุริยวงศ์พงศานันหาไม่
    จะมาช่วงชิงกันตั้งผลไม้   อันจะไ้ตนางไปอย่างสงกา ”

www.trueplookpanya.com